

Schets 3 – Niet alleen letten op wat je ziet!

A. Doel

Betekenis benoemen: In deze schets gaat het over het niet aanzien van iemand op grond van uiterlijke kenmerken of omstandigheden. De ware rijkdom ligt niet in iemands uiterlijk, maar in een hart dat de Heere heeft leren vrezen.

Actualiteit: Het afgaan op iemands uiterlijk of afkomst leidt al snel tot discriminatie. Ook wij zijn geneigd om naar de buitenkant te kijken. Juist in onze (westerse) maatschappij is uiterlijk enorm belangrijk. Ook worden jongeren geconfronteerd met pesterijen (op school) en discriminatie (in het nieuws).

Christus centraal stellen – de persoonlijke spits: God ziet de persoon van mensen niet aan, maar kijkt naar ons hart. Hij wil ons aannemen, niet op grond van wie wij zijn of wat wij doen, maar op grond van het offer van Zijn Zoon. In dit werk is alleen de ware rijkdom te vinden. Dan geldt wat van Mozes geschreven staat in Hebr. 11:25-26: 'Verkiezende liever met het volk van God kwalijk behandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben; Achtende de versmaadheid van Christus meerderen rijkdom te zijn, dan de schatten in Egypte; want hij zag op de vergelding des loons'.

B. Achtergrondinformatie

- In Gods ogen zijn wij allemaal gelijk. Rijkdom maakt ons niet aantrekkelijker voor God (Hij is de Gever!) en armoede niet minder aantrekkelijk. Er is bij God geen aanneming des persoons en daarom moet die er bij ons ook niet zijn.
- Als je belijdt dat je gelooft in de heerlijkheid van de Heere Jezus Christus, mag je niet de uiterlijke, wereldse voorrechten als maatstaf nemen. Als we dit wel doen, wordt de heerlijkheid van de Heere overschaduwd. Het geloof in de Heere kan niet samengaan met onderscheid tussen rijk en arm en het bevoorrechten van de één boven de ander. Het gaat de Heere om ons hart. Hebben we God lief boven alles en de naaste als onszelf? Daar gaat het om!
- De wet volbrengen is de wet onderhouden. Het gehoorzamen van de wet is naar Gods eis en naar Zijn wil.
- Het vonnis over zondaren die (tegen beter weten in) niet goed (barmhartig) zijn geweest voor hun naasten, zal zonder barmhartigheid zijn. Het is een onbarmhartig oordeel: niet verzacht of getemperd met barmhartigheid of genade van vergeving...
- We moeten niet alleen rechtvaardig en onpartijdig zijn, maar ook medelijdend en barmhartig ten opzichte van de armen.

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:** 1 Sam. 16:1-13; Jes. 55:1-2; Matth. 5:7 en Openb. 3:17
- **Geloofsbelijdenis:** HC zondag 2 (vraag en antwoord 4)
- **Literatuur:**
Dr. J. Blanchard – De boom en zijn vruchten. *De brief van Jakobus uitgelegd* (deel 1: Jakobus 1 en 2) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn
Drs. P. Cammeraat – Leren en Leven deel 4 – Uitgeverij Kok, Kampen
Ds. J. Joppe – De brief van Jakobus. *Zijt daders des Woords* (Serie: Aan u geschreven) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn

C. Suggesties voor de avondinvulling / programmaopzet

Tip

- Combineer het tweede gedeelte van deze schets met het hoofdstuk over barmhartigheid uit de Handreiking 'Bijbelse woorden 3'.
- Voor de inleider: Lees Luk. 10:25-37 (met name vers 33-37) of Luk. 18:18-30 (met name vers 18-23) waarin het gaat over de barmhartige Samaritaan.

Startopdracht

Laat de jongeren de foto's in de schets bekijken en hun eerste gedachte opschrijven. Het is ook mogelijk om zelf meer foto's mee te nemen met de tegenstelling tussen rijk en arm en om die foto's op te hangen. Kies er dan voor om de jongeren langs de foto's te laten lopen en ze hun eerste reactie op een eigen papier te laten schrijven. Bespreek de verschillende antwoorden. Laat ze ook aangeven waarom ze een bepaald persoon wel / niet zouden willen ontmoeten.

Alternatieve startopdracht

Vertel een inleidend verhaal over een aankoop op marktplaats die er op internet prachtig uitzag. Mooie foto's, zag er als nieuw uit. Toen je bij de verkoper ging kijken, bleken de foto's te kloppen en blij ging je met je vondst naar huis. De volgende dag bleken er echter verborgen gebreken in je aankoop te zitten. Dingen die je van de buitenkant niet zag, maar die wel degelijk mis waren met het object. Op internet stond geen telefoonnummer van de verkoper meer. Je bent in de maling genomen!

Trek aan het einde van je verhaal de lijn door naar menselijke relaties. Wat je ziet, klopt niet altijd met de werkelijkheid. Bespreek in de groep de ervaringen van jongeren met een dergelijke situatie.

Niveau 1	Niveau 2
Bijbel Jak. 2:1-13 1. Wat wordt tegen de man met de sierlijke kleding gezegd? 2. Wat wordt tegen de man met de slechte kleding gezegd? 3. Wat is de inhoud van de Koninklijke wet?	Bijbel Jak. 2:1-13 1. Over welke rechters wordt in vers 4 gesproken? 2. Waarom heeft God de armen uitverkoren? 3. Wie ontvangen een onbarmhartig oordeel?
Keuzevragen Vragen: 1, 2, 3, 5 Stellingen: 1 Leesstukjes: Ik let op... Ik doe... Wat zegt Jakobus? Rijke arme – arme rijke – rijke rijke – arme arme	Keuzevragen Vragen: 2, 3, 4 Stellingen: 1, 2 Leesstukjes: Ik let op... Ik doe... Werkweigering of discriminatie? Rijke arme – arme rijke – rijke rijke – arme arme
Overige verwerking Opdracht 'discriminatie' Puzzel	Overige verwerking Opdracht 'discriminatie'

D. Antwoorden en suggesties

Vraag

1.
 - a. In het antwoord moet in ieder geval naar voren komen hoe beide mannen eruit zien en waar ze een plaats krijgen.
 - b. Ze hebben alleen maar gekeken hoe de persoon eruit ziet (de buitenkant). Vergelijk dit met Samuël die een koning moet gaan zalven (1 Sam. 16:1-13).
 - c. Het uiterlijk (lichaam, lichaamstaal, kleding, verzorging, spraak, taalgebruik, enz.) is meestal het eerste wat we van iemand opmerken. Vervolgens verbinden we hier een eigen (vaak foute) conclusie aan.

Ik let op... Ik doe...

Maak in de bespreking van dit leesstukje duidelijk dat wij niet beter zijn dan de gemeente waar Jakobus zijn brief aan schrijft.

Vraag

2.
 - a. Het staat niet in de Bijbel hoe deze man zich gevoeld zal hebben. Wijs de jongeren erop dat ze zich moeten proberen te verplaatsen in de gevoelens en gedachten van deze man. Hij zal zich vernederd gevoeld hebben, juist ook omdat de tegenstelling zo groot is. Mensen die zo behandeld worden, kunnen doen alsof het hen helemaal niet raakt. Zo beschermen ze zich tegen zichzelf en hun pijn. Maar van binnen doet het heel zeer.
 - b. Zie ook het antwoord bij het leesstukje 'Ik let op... Ik doe...'
 - c. Ga integer met deze vraag en de antwoorden om. Mogelijk zijn er jongeren in de groep die dit soms of regelmatig meemaken. Denk ook aan jongeren die pesten of gepest worden (of waar je als leidinggevende een vermoeden van hebt). Ga in op de gedachte zoals genoemd bij 2a. Onverschilligheid betekent absoluut niet dat iemand zich niet gekwetst of vernederd voelt. Zoals de rijke man zich geveild gevoeld zal hebben, zo heeft de arme man zich gekwetst gevoeld. Kwetsen en vernederen doet altijd pijn. Het raakt je innerlijk. Waarschuw de jongeren er ook voor om anderen niet te kwetsen of te vernederen. Iemand raakt hierdoor (blijvend) beschadigd.

Stelling

Het gelezen gedeelte uit Jakobus maakt duidelijk dat het niet naar de wil van God is, als we iemand buitensluiten. We moeten de naaste liefhebben als onszelf. Als we in ons eigen leven merken dat we op dit gebied zondigen, dan is er (concrete) bekering nodig. 'Die zegt, dat hij in het licht is, en zijn broeder haat, die is in de duisternis tot nog toe.' (1 Joh. 2:9). Maar in diezelfde brief staat ook: 'Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve, en ons reinige van alle ongerechtigheid.' (1 Joh. 1:9).

Wat zegt Jakobus?

Het gaat hier om arme mensen die de Heere vrezen. Laat in het antwoord duidelijk naar voren komen dat wat de mensen over deze arme mensen zeggen precies tegengesteld is aan datgene wat de Heere over hen zegt.

Vraag

3.
 - a. Discriminatie is zonde. In de kerk van Christus zijn geen rangen of standen. Voor God zijn we allemaal hetzelfde (zondaar in onszelf en voor God, we kunnen alleen van genade leven). Je mag wel iemand eren om de gaven die iemand heeft gekregen, maar niet zodat anderen daaronder lijden.
 - b. Zie ook het antwoord bij onderstaande opdracht.

Opdracht: artikelen verzamelen die over het onderwerp 'discriminatie' gaan

Neem het breed: discriminatie op grond van geloof, uiterlijk, intellect, afkomst, enz.

Denk hierbij aan artikelen over: minderheden, minderheidsgroeperingen, christenen/islamieten, visie op samenwonen/vrouw in het ambt/gemoedsbezwaarde ambtenaren, homoseksualiteit, weigeren om iemand aan te nemen voor een bepaalde baan, bedrijf dat weigert om opdracht uit te voeren waarin Gods Naam wordt onteerd, enz.

Werkweigering of discriminatie?

Het is heel belangrijk wat het betreffende bedrijf in haar regels en voorwaarden heeft staan. Als hier duidelijk in staat dat er geen materiaal wordt gemaakt dat aanstootgevend is en waarin Gods geboden worden overtreden, is hier geen sprake van discriminatie. Al zal dit door de opdrachtgever wel zo gezien worden. Als niet duidelijk is beschreven wat het bedrijf wel en niet doet, komt het bedrijf in een lastige situatie. Er kan niet aangetoond worden waarom de opdracht wordt geweigerd en dan kan het geïnterpreteerd worden als 'discriminatie van de persoon'. Het doel van dit leesstukje is dat discriminatie ook heel subtiel kan zijn of dat iets als discriminatie wordt gezien wat het niet is.

Rijke arme – arme rijke – rijke rijke – arme arme

- Rijke man die de Heere vreest: Abraham, Job, David, Salomo
Arme man die de Heere vreest: Lazarus (Luk. 16)
- Rijke man die de Heere niet vreest: Saul, Nabal
Arme man die de Heere niet vreest: de moordenaar aan het kruis die zich niet bekeerde
- Laat de jongeren ook aangeven waarom ze voor dit antwoord kiezen. Wat is er aantrekkelijk aan? Laat bij het antwoord van de 'rijke arme' naar voren komen dat wat zij hier ontvangen weinig kan lijken, maar dat wat voor hen weggelegd en bewaard is, heel veel is! Denk ook aan Psalm 4 vers 4 berijmd: 'Gij hebt m' in 't hart meer vreugd gegeven, dan and'ren smaken in een tijd. Als zij, door aards geluk verheven, bij koorn (koren) en most (wijn) wellustig leven, in hunnen overvloed verblijd.'
- Door de zonde zijn we allemaal rijke armen. Rijk in onszelf en arm in de Heere (Openb. 3:17 en Jes. 55:1-2). Wijs op de noodzaak van bekering, van een persoonlijk geloof in de Heere Jezus als Borg en Zaligmaker. De Heere Jezus zegt: 'Want wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld gewint, en lijdt schade zijner ziel?' (Matth. 16:26a).

Vraag

4. a. De wet vormt een eenheid. Alle geboden behoren tot de wil van die ene God. Wie in één gebod struikelt, is schuldig geworden aan alle geboden. (Vergelijk: één barst en de hele ruit is

gebroken, één schakel die losraakt en de hele ketting is gebroken.) Gal. 3:10: 'Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.'

b. In de Koninklijke wet gaat het over het liefhebben van God boven alles en de naaste als jezelf. Dit is ook terug te vinden in de Tien Geboden. Het is niet mogelijk om te zeggen dat we de geboden van de eerste tafel (liefhebben van God) wel houden en de geboden van de tweede tafel (liefhebben van de naaste) niet. De wet vormt een eenheid. Het kan dus niet dat we zeggen dat we God dienen en dat we onze naaste vernederen.

c. De rijke jongeling zei dat hij alle geboden van zijn kinderjaren af had onderhouden. Hij kon echter zijn geld en goed niet loslaten en had dit lief boven alles. Hiermee stond hij schuldig aan de hele wet.

Stelling

De bedoeling van deze stelling is niet om een bepaalde gelatenheid aan te praten of makkelijk over de zonde te praten als: 'Het heeft toch geen zin aan dit of dat gebod te houden, want je struikelt toch zo vaak.' Wél moet aan de orde komen dat we niet wat kunnen 'liefhebberijen': dit gebod wel, dat gebod niet. Het gaat God om ons hart en als we de Heere liefhebben zullen we naar ál Zijn geboden willen leven.

Vraag

5. De zaligspreking: 'Zalig zijn de barmhartigen; want hun zal barmhartigheid geschieden' (Matth. 5:7).

Antwoord puzzel

Weest dan barmhartig, gelijk ook uw Vader barmhartig is (Luk. 6:36).

E. Extra voorbereiding

Startopdracht: zorg voor 10 foto's van personen. Zorg dat er afwisseling zit in de foto's (koning, bedelaar, streng ogend persoon, deftig iemand).